

POSTANOWIENIE

Dnia 13 sierpnia 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Gerard Bieniek (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (sprawozdawca)

SSN Elżbieta Skowrońska-Bocian

w sprawie ze skargi J. K.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w D. z dnia 31 lipca 2000 r., sygn. akt I Ns (...),

w sprawie z wniosku J. K.

przy uczestnictwie A. C., H. T., D. S. i B. T.

o rozgraniczenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 sierpnia 2008 r.,

zażalenia skarżącego na postanowienie Sądu Okręgowego w R. z dnia 29 stycznia 2008 r., sygn. akt I Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 29 stycznia 2008 r. Sąd Okręgowy w R. odrzucił skargę wnioskodawcy J. K. o wznowienie postępowania w przedmiocie rozgraniczenia nieruchomości, zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w D. z dnia 31 lipca 2000 r. w sprawie I Ns (...). Postanowienie to zostało zaskarżone apelacją, którą oddalił Sąd Okręgowy w T. postanowieniem z dnia 14.12.2000r., sygn. I Ca (...), a wniesioną kasację odrzucił Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 13.11.2001 r., sygn. III CKN 188/01.

Jako podstawę wznowienia skarżący wskazał przyczyny restytucyjne z art. 403 § 1 k.p.c., podnosząc, że orzeczenie w sprawie o rozgraniczenie oparte zostało na sfalszowanej mapie geodezyjnej. Sąd Okręgowy na podstawie art. 408 k.p.c. uznał, że skarga jest spóźniona, gdyż została wniesiona po upływie 5 lat od uprawomocnienia się orzeczenia, co należy łączyć z datą odrzucenia kasacji, czyli z dniem 13 listopada 2001 r.

W zażaleniu skarżący J. K. podniósł zarzut naruszenia art. 408 k.p.c. i 401 pkt 2 k.p.c. przez ich wadliwe zastosowanie. W uzasadnieniu wywodził, że Sąd nie odniósł się do podnoszonej w toku postępowania kwestii braku należytej reprezentacji i pozbawienia strony możliwości prawidłowego działania. Zdaniem skarżącego, oparcie żądania wznowienia postępowania na tej podstawie oznacza, że skarga może być wniesiona także po upływie terminu określonego w art. 408 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest oczywiście nieuzasadnione. Przede wszystkim należy podkreślić, że w piśmie z dnia 24.05.2007 r., stanowiącym skargę o wznowienie postępowania, jako podstawę wznowienia skarżący wskazał wyłącznie okoliczność oparcia orzeczenia na podrobionym bądź przerobionym – w jego ocenie – dokumencie w postaci mapy geodezyjnej. Ta podstawa wznowienia poddana była ocenie Sądu Okręgowego, który trafnie uznał, że oparta na takiej podstawie skarga o wznowienie postępowania musi być uznana, wobec jednoznacznej treści art. 408 k.p.c., za spóźnioną. W toku postępowania poprzedzającego wydanie zaskarżonego postanowienia skarżący powoływał się również na to, że w postępowaniu o rozgraniczenie napotykał utrudnienia w składaniu oświadczeń. Nie oznacza to jednak, wbrew podnoszonym w zażaleniu zarzutom, że jest to równoznaczne ze zmianą czy uzupełnieniem pierwotnie wskazanych podstaw wznowienia postępowania. Przypomnieć należy, że pierwsze wydane w postępowaniu o wznowienie postanowienie (uchylone następnie, bowiem w przedmiocie wznowienia orzekał Sąd Rejonowy, podczas gdy kwestia należała do kompetencji Sądu Okręgowego) zostało przez skarżącego zaskarżone zażaleniem. W zażaleniu tym, poza kwestionowaniem trafności postanowienia, skarżący powołał się również na to, że w postępowaniu o rozgraniczenie utrudniano mu składanie oświadczeń. Nie można jednak uznać, by to zażalenie stanowiło uzupełnienie czy zmianę pierwotnie wskazanej podstawy wznowienia. Brak podstaw do przyjęcia, by z różnych oświadczeń stron, zawartych w różnych składanych w toku postępowania pismach procesowych, Sąd mógł

w sposób dowolny rekonstruować wolę skarżącego w zakresie podstaw wznowienia postępowania.

Niezależnie od tego, zarzuty dotyczyły toku samego postępowania, co do którego wniesiono skargę o wznowienie. Prawdą jest, że w art. 408 k.p.c. ustawodawca zawarł pewne wyjątki, co do których istnieje możliwość wznowienia postępowania po upływie 5 lat od uprawomocnienia się wyroku. Zgodnie bowiem z tym przepisem upływ 5 lat nie odnosi się do sytuacji, gdy strona była pozbawiona możliwości działania lub nie była należycie reprezentowana.

Należy jednak pamiętać, że jak stanowi art. 407 § 1 k.p.c., skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzymiesięcznym, a termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, zaś gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji - od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy. Tak więc ten przepis stanowi temporalne granice dla skargi o wznowienie postępowania z przyczyn w nim wymienionych.

Tymczasem skarżący nie wskazał, by o postanowieniu dowiedział się w terminie, który pozwalałby na skuteczne wniesienie skargi. Orzeczenie Sądu drugiej instancji zostało wydane w dniu 14 grudnia 2000 r. i w tym dniu o jego treści dowiedział się skarżący, obecny na rozprawie apelacyjnej. Wniesioną kasację Sąd Najwyższy odrzucił postanowieniem z dnia 13 listopada 2001 r., a w dniu 12 marca 2003 r. wydano skarżącemu tytuł wykonawczy, zatem najpóźniej w tej dacie dowiedział się o treści wszystkich wydanych w sprawie o rozgraniczenie orzeczeń. Nawet zatem gdyby uznać, do czego nie ma przesłanek - że podstawę skargi o wznowienie postępowania stanowiło pozbawienie skarżącego możliwości działania, to i tak termin określony w art. 407 k.p.c. nie zostałby zachowany.

Z przytoczonych względów zażalenie jest niezasadne, wobec czego Sąd Najwyższy na podstawie art. 394 § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c. postanowił jak w sentencji.